



# Халқ сўзи

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

2022 йил — ИНСОН ҚАДРИНИ УЛУҒЛАШ ВА ФАОЛ МАҲАЛЛА ЙИЛИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

WWW.XS.UZ

E-mail: info@xs.uz

2022 йил 28 январь, № 19 (8081)

Жума

Сайтмига ўтиш учун QR-кодни телефонингиз орқали сканер қилинг.



## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ «ҲИНДИСТОН — МАРКАЗИЙ ОСИЁ» САММИТИДА ИШТИРОК ЭТДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев 27 январь куни видеоанжуман шаклида ўтган «Ҳиндистон — Марказий Осиё» биринчи саммитида иштирок этди.



Ҳиндистон Республикаси Бош вазири Нарендра Модиди ташаббуси билан ташкил этилган тадбирда Қозоғистон Республикаси Президенти Қосим-Жомарт Тоқаев, Қирғиз Республикаси Президенти Саидир Жапаров, Тожикистон Республикаси Президенти Эмомали Раҳмон ва Туркменистон

Президенти Гурбангули Бердимухамедов ҳам қатнашди. Етақчилар минтақа мамлакатлари ва Ҳиндистон ўртасидаги аънавий яқин ва дўстона алоқаларни янада мустаҳкамлаш, кўп қиррали ҳамкорликни кенгайтириш истиқболларини кўриб чиқдилар. Халқаро сўбатнинг

долзарб масалалари юзасидан фикр алмашилди. Ўзбекистон Президенти ўз нутқининг аввалида ушбу учрашувнинг стратегик шерикликни мустаҳкамлаш ҳамда минтақавий ҳамкорликнинг узоқ муддатли истиқболга мўлжалланган янги кун тартибини шакллантиришдаги аҳамиятини алоҳида қайд этди.

Бунга мамлакат ва халқларимизни боғлаб турган чуқур тарихий илдизлар ишончли замин бўлиб хизмат қилмоқда. Хусусан, минг йиллар мобайнида минтақамиз ва Ҳиндистон халқлари ўртасида фаол гуманитар алмашинувлар ва савдо алоқалари мавжуд бўлган, уларнинг маданияти,

аънавалари ва маънавий қадриятлари бир-бирини бойитиб келган.



Ўзбекистон Республикаси Президенти Матбуот хизмати суратлари.

## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ «ҲИНДИСТОН — МАРКАЗИЙ ОСИЁ» БИРИНЧИ САММИТИДАГИ НУТҚИ

Хурматли Нарендра Модиди жаноблари! Муҳтарам ҳамкасблар! «Ҳиндистон — Марказий Осиё» биринчи саммитининг барча иштирокчиларини самимий кутлайман.

Сизга, хурматли Бош вазир Модиди жаноблари, мамлакатларимиз ўртасидаги мустаҳкам дўстлик, ўзаро хурмат ва ишончга асосланган кўп қиррали муносабатларни мустаҳкамлашга қаратилган ушбу муҳим учрашувни ўтказиш ташаббуси учун миннатдорчилик билдираман.

Барча ҳамкасбларимизнинг Ҳиндистон Республикаси кўп муносабати билан Ҳиндистон халқига билдирилган илқ қуллов ва тилакларига қўшиламан. Шунингдек, сизларни мамлакатингиз мустақиллигининг бўлажак 75 йиллиги билан самимий муборакбод этаман.

Бугун Ҳиндистон — замонавий, жадал ривожланаётган, жаҳонда улкан халқаро нуфузга эга ва иқтисодий таъсири тобора ортиб бораётган давлат.

Алоҳида таъкидлашни истардимки, Ҳиндистон биз учун ишончли, стратегик шерикдир.

Ўзбекистон — Ҳиндистон алоқаларининг илдизлари жуда олис тарихга бориб тақалади.

Минг йиллар мобайнида халқларимиз ўртасида фаол гуманитар алмашинувлар ва савдо алоқалари бўлган. Маданиятларимиз, аънаваларимиз ва маънавий қадриятларимиз бир-бирини бойитиб келган.

Тошкент ва Дехли, Самарқанд ва Агра, Бухоро ва Ҳайдаробод каби қадимий шаҳарлар бетақдор меросимизнинг узвий қисми бўлиб, умумий тарихимизда чуқур из қолдирган.

Ушбу меросга таяниб, Ўзбекистон «Ҳиндистон — Марказий Осиё» форматидagi

стратегик шериклик ва амалий ҳамкорликни янада кенгайтиришга қатъий интиломда.

Бугун кўп томонлама муносабатларимиз учун янги кун тартибини ишлаб чиқишимиз ва узоқ муддатли истиқболга қаратилган самарали ҳамкорликнинг аниқ йўналишларини белгилаб олишимизга ишонаман.

Хурматли саммит иштирокчилари! Ҳиндистон билан аънавий яқин, дўстона ва кўп томонлама муносабатларни янада мустаҳкамлаш мақсадида минтақавий ҳамкорликнинг куйидаги йўналишларини стратегик устувор йўналишлар сифатида белгилаб олишни таклиф этамиз.

Биринчи устувор йўналиш — таълим ва соғлиқни сақлаш соҳаларида фаол ҳамкорлик қилиш орқали, Ҳиндистоннинг илғор таълим ва технологияларини кенг жорий қилиш асосида инсон капитални ривожлантириш.

Кейинги йилларда Ҳиндистонлик ҳамкорлар билан биргаликда мамлакатимизда қатор замонавий кўп тармоқли тиббиёт марказлари ташкил этилди.

Бундай клиникалар тармоғини Ҳиндистон етакчи тиббий университетларининг Ўзбекистондаги филиаллари негизида янада кенгайтириш ниятидамыз.

Соғлиқни сақлаш соҳасида Ҳиндистон билан ҳамкорликни янада чуқурлаштириш мақсадида фармацевтик препаратлар ишлаб чиқариш бўйича қўшма лойиҳаларни илгари суриш, вакцинация тўғрисидаги сертификатларни ўзаро тан олишни жадаллаштириш, вирусолог врачлар тайёрлаш дастурини бошлаш, аюрведа таълим олотлари ва йоға амалиёти ҳамда Ибн Сино рисоалари асосида замонавий соғлиқни сақлаш ютуқларини тўлдириб турадиган

аънавий тиббиёт усулларини жорий қилишни муҳим деб ҳисоблаймиз.

Ушбу ташаббусларни тизимли амалга ошириш мақсадида ҳар йили «Ҳиндистон — Марказий Осиё» соғлиқни сақлаш форумини ўтказишни таклиф этамиз.

Фурсатдан фойдаланиб, пандемия оқибатларини енгиб ўтишда кўрсатилган ёрдам учун Ҳиндистон томонига самимий миннатдорчилик билдираман.

Таълим соҳасидаги шериклик сермахсул эканини мамнуният билан қайд этмоқчимиз. Бугун Ўзбекистонда Ҳиндистоннинг учта етакчи университети фаолият юритмоқда, уларда тўрт мингга яқин талаба тахсил олмақда.

Бундан ташқари, Ҳиндистон компаниялари мамлакатимизда «IB» дастури доирасидаги халқаро мактаблар ташкил этишга инвестиция киритишни бошлади. Ҳиндистоннинг тилларга ўқитиш методикаси жорий қилинмоқда.

Таълим соҳасидаги ҳамкорликни янада кенгайтириш мақсадида олий таълим муассасаларининг филиаллари ва профессионал таълим марказларини очиш, илмий ва академик алмашинувларни йўлга қўйиш, инновацион ишланмалар ва стартапларни қўллаб-қувватлашга йўналтирилган «Йўл харитаси»ни ишлаб чиқишни таклиф этамиз.

Ахборот технологиялари соҳасидаги шериклик биз учун кенг истиқболлар очмоқда. Рақамлаштириш борасида жаҳоннинг пешқадамларидан бири ҳисобланган Ҳиндистон мамлакатимиз IT индустриясини ривожлантиришга катта ҳисса қўшмоқда.

Яқин истиқболга мўлжалланган қўшма режаларимизда — унчи ми мамлакатлар бозорларига дастурий махсулот ва хизматларни экспорт қилиш, шу жумладан, бизнес жараёнларининг аутсорсинги.

IT соҳасида минтақавий ҳамкорликни ривожлантириш мақсадида рақамли инновациялар, молиявий ва блокчейн технологияларини жорий қилиш, киберхавфсизликни таъминлаш, мутахассислар тайёрлаш каби йўналишларда ҳаракатлар дастурини ишлаб чиқишни таклиф қиламан.

Ушбу ташаббусни амалий рўёбга чиқариш учун Жавахарлал Неру номидаги Ўзбек — Ҳинд ахборот технологиялари маркази имкониятларини ишга солишга тайёрымиз.

Хамкорлигимизнинг иккинчи энг муҳим стратегик устуворлиги иқтисодий шерикликни чуқурлаштиришдан иборат.

Кейинги беш йилда Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўртасидаги товар айирбошлаш қарийб икки баробар кўпайди, қўшма корхоналар сони тўрт юзгага етди.

Саноат, инфратузилма ва қурилиш соҳаларида йирик лойиҳалар амалга оширилмоқда. Андижон вилояти ва Гужарат штати ўртасидаги кооперация муваффақиятли ривожланишмоқда.

Мамлакатларимиз бизнеси ва ҳудудлари даражасида тўғридан-тўғри алоқаларни рағбатлантириш мақсадида «Ҳиндистон — Марказий Осиё» ишбилармонлар кенгаши фаолиятга янги сурбат бағишлашни таклиф этамиз.

Кенгаш инвестициялар ва савдо соҳаларида ўзаро тўлдириб туриш омили асосида янги «Усиш нуқталари»ни аниқлаш учун тадбиркорларимиз ўртасида узоқ муддатли шериклик алоқаларини йўлга қўйишга фаол қўллашмоқчимиз.

Шу билан бирга, Ҳиндистон ва Марказий Осиё ўртасида тўғридан-тўғри ер усти транспорт йўллари мавжуд эмаслиги иқтисодий муносабатларимизнинг жадал ривожланишига тўсқинлик қилаётган асосий омил бўлиб қолмоқда.

Шу муносабат билан биз Чообаҳор порти орқали янги йўлакни ишлаб чиқишга киришдик. Бу порт «Шимол — Жануб» ташаббуси доирасида мамлакатларимиз ўртасида юклар етказиб беришнинг муҳим бўғинига айланиши мумкин ва шарт.

Мамлакатларимиз транспорт вазириларининг учрашувларини йўлга қўйиш таклифини қўллаб-қувватлаймиз.

Ушбу механизмнинг аниқ мазмундорлиги ва амалий натижадорлигини таъминлаш муҳимдир.

Вазирларнинг биринчи йиғилиши кун тартибига «Қуруқ» портлар тармоғини ривожлантириш дастурини ишлаб чиқиш, юк ташини бир эли чегирма ва имтиёзли тарифлар тақдим этиш, юкларни божхона расмийлаштируви тартибларини соддалаштириш масалаларини киритишни таклиф этамиз.

Энергетик самарадорлик ва «яшил таракқиёт» масалаларига муҳим эътибор қаратмоқдамиз. Шу муносабат билан Ҳиндистоннинг муваффақиятли тажрибаси ва технологиялари биз учун катта қизиқиш уйғотмоқда.

Хурматли Ҳиндистон Бош вазири ташаббуси билан ташкил этилган Халқаро қўш альянсига қўшилиш ниятидамыз.

«Яшил энергетика» соҳасидаги минтақавий ҳамкорлик масалаларини жорий йил сентябрь ойида Оролбўйида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти шафелигида ўтказиладиган халқаро форумда батафсил муҳокама қилишни таклиф қиламиз.

Унчи устувор йўналиш — маданий-гуманитар соҳадаги ҳамкорлик.

Умумий меросимизни бўлажак авлодлар учун сақлаб қолиш мақсадида музейлар ҳамкорлиги, кўргазма ва анжуманлар, шу жумладан, онлайн шаклда ташкил этиш, қўлёзма фондларини рақамлаштириш ва қўшма

виртуал кутубхоналар яратиш, умумий тарихий-археологик меросни тадқиқ этишни назарда тутадиган биргаликдаги тадбирлар дастурини ишлаб чиқишни таклиф этамиз.

Шунингдек, Ҳиндистон билан дипломатик муносабатлар ўрнатилганининг 30 йиллигида Марказий Осиё мамлакатларида Ҳинд киноси ҳафталиги ва Ҳинд маданияти фестивалини ўтказишни таклиф қиламиз.

Хурматли саммит иштирокчилари! Биз олдимизга қўйган режалар муваффақиятли амалга ошишининг энг муҳим шарти минтақавий хавфсизлик ва барқарорликни таъминлашдир.

Афғонистондаги мураккаб вазият умумий эътиборимиз марказида қолмоқда.

Ушбу мамлакатда гуманитар инқироз авж олмаслигига йўл қўймаслик ҳамда тинчлик жараёнига қўллашмоқчимиз.

Бу Афғонистонда тинчликни таъминлашга ҳамда Марказий Осиё ва Ҳиндистон ўртасидаги ўзаро болгликни қўлайлаштиришга хизмат қиладиган муҳим инфратузилмавий лойиҳаларни амалга ошириш учун янги имкониятлар очади.

Муҳтарам ҳамкасблар! Бугун билдирилган муҳим таклиф ва ташаббусларнинг рўёбга чиқарилиши мамлакатларимизнинг «Ҳиндистон — Марказий Осиё» форматидagi кўп томонлама шериклигини янада ривожлантириш учун мустаҳкам замин яратди.

Шу маънода, яқиний Дехли декларациясини қўллаб-қувватлаймиз.

Сўзим якунида Бош вазир Модиди жанобларига саммитни ташкил этгани учун яна бир бор самимий миннатдорчилик билдираман.

Барча иштирокчиларга муваффақият ва соғлиқ-омонлик тилайман.

Эътиборингиз учун раҳмат!

### Ўзбекистон Республикаси Президентининг ҚАРОРИ ЮРАК-ҚОН ТОМИР КАСАЛЛИКЛАРИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ВА ДАВОЛАШ СИФАТИНИ ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Аҳолига кўрсатилаётган кардиологик ва кардиожаррохлик хизматлари сифатини яхшилаш, ҳудудларда юрак-қон томир касалликларининг олдини олиш, барвақт аниқлаш ва самарали даволаш ишларини кенгайтириш, беморлар учун қўлай шарт-шароитлар яратиш, уларни зарур дори воситалари билан узлуксиз таъминлаш ҳамда Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт маркази фаолиятини трансформация қилиш мақсадида:

1. Куйидагилар юрак-қон томир касалликларининг олдини олишда асосий йўналишлар этиб белгилансин:

(Давоми 2-бетда).

### Танзила НОРБОВЕВА, Олий Мажлис Сенати Раиси: ТАРАҚҚИЁТ СТРАТЕГИЯСИ — ХАЛҚ МУАЛЛИФЛИГИДАГИ ТАРИХИЙ ҲУЖЖАТ

Куни кеча Президентимиз раислигида бўлиб ўтган Ўзбекистоннинг 2022 — 2026 йилларга мўлжалланган тараққиёт стратегиясини белгилаш ҳамда уни жорий йилда амалга ошириш масалалари муҳокамасига бағишланган видеоселектор йиғилишида мазкур ҳужжатнинг мазмун-моҳияти ва аҳамияти ҳар томонлама очиқ берилди. Ундан келиб чиқадиган долзарб вазифалар ҳам аниқ кўрсатилди.

#### Тахлил

Дарҳақиқат, 2022 — 2026 йилларга мўлжалланган Ўзбекистон тараққиёт стратегиясининг қабул қилиниши том маънода тарихий воқеа бўлиб, ўтган беш йилликда амалга оширилган Ҳаракатлар стратегиясининг мантаний давоми ҳисобланади. Маълумки, Ҳаракатлар стратегиясини амал-

га ошириш даврида барча сазй-ҳаракатимиз халқ билан мулоқотга йўналтирилди. Шундан келиб чиқиб, Тараққиёт стратегиясини ишлаб чиқишда мавжуд муаммолар ҳисобга олинди ва ўз ечимини кутаётган долзарб вазифалар акс эттирилди. Бу ҳужжатни тайёрлашда халқимиз фаол иштирок этганининг ҳам алоҳида айтиш зарур. Шу маънода, уни халқ муаллифлигидаги тарихий ҳужжат, десак, сира муболага бўлмайд.



### Ўзбекистон — Ҳиндистон: САМИМИЙЛИК, ОЧИКЛИК ВА ДЎСТЛИК МАМЛАКАТЛАРИМИЗ ЎРТАСИДАГИ ЎЗАРО АЛОҚАЛАРНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШДА МУҲИМ ЎРИН ТУТМОҚДА

Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев 27 январь куни видеоконференция шаклида ўтказилган «Ҳиндистон — Марказий Осиё» биринчи саммитида иштирок этди. Мазкур тадбир халқаро экспертлар ҳамжамиятида катта қизиқиш уйғотди. Шунингдек, Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўртасидаги аънавий яқин ва дўстлик алоқаларини янада мустаҳкамлаш, кўп қиррали ҳамкорликни кенгайтириш учун асос бўлди.

«Дунё» ахборот агентлиги Ҳиндистонлик экспертларнинг икки томонлама ва минтақалараро ҳамкорлик истиқболларига оид фикр-мулоҳазаларини тақдим этади.

#### Сканд ТАЙАЛ, таникли хинд сийёси таҳлилчиси, Ҳиндистоннинг Ўзбекистондаги собиқ элчиси:

— Ўзбекистон Президенти Шавкат Мирзиёев ва Марказий Осиё давлатлари раҳбарлари Ҳиндистон Бош вазири Нарендра Модининг таклифи биноан, жорий йил 27 январь куни «Ҳиндистон — Марказий Осиё» онлайн саммитида иштирок этди. Ушбу саммит Ҳиндистон Республикаси кўп муносабати билан ҳамда Марказий Осиё республикалари ва Ҳиндистон ўртасида дипломатия муносабатлари ўрнатилганининг 30 йиллиги арафасида биринчи марта уюштирилди.



Ўзбекистон Республикаси Президентининг  
ҚАРОРИ

# ЮРАК-ҚОН ТОМИР КАСАЛЛИКЛАРИНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ВА ДАВОЛАШ СИФАТИНИ ОШИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Бошланғич 1-бетда).

бирламчи тиббиёт муассасалари томонидан даврий тиббий куриқларни йўлга қўйиш ҳамда соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб қилиш;

эҳтиёжманд аҳоли қатламларини зарур дори воситалари билан бепул таъминлаш;

худудларда қўрсатилаётган юқори технологик, кам инвазив кардиологик ҳамда кардиожаррохлик тиббий хизматлар кўламини ошириш;

бирламчи бўлиндаги мутахассисларнинг касбий кўникмаларини ривожлантириш ва салоҳиятини ошириш, соҳада илм-фанни ривожлантириш;

юрак-қон томир касалликлари бўлган беморларга тиббий хизмат кўрсатиш тизимини рақамлаштириш.

2. Соғлиқни сақлаш тизимининг бирламчи бўлинда аҳоли билан бевосита маҳаллада ишлайдиган “тиббиёт бригадалари” ва оилавий поликлиникалар ролни тубдан ошириш ҳамда юрак-қон томир касалликларини эрта аниқлаш ва уларнинг олдини олиш мақсадида 2022 йилдан бошлаб:

1. йилга бир марта 18 ёшдан 40 ёшгача бўлган аҳолининг саломатлик профилини (овқатланиш характери, тамакига қарамлик, тана вази индекси, артериал босим, қондаги қанд ва холестерин даражаси ва бошқалар) баҳолаш;

40 ёшдан ошган аҳолини оилавий поликлиника ва тиббиёт бригадалари орқали йилга камида бир марта манзилли скрининг текширувларидан ўтказиш;

юрак-қон томир касалликлари аниқланган беморларнинг ягона электрон реестрини юритиш ҳамда ушбу турдаги касалликлари мавжуд “Ижтимоий химоя ягона реестри” да бўлган 200 мингдан зиёд аҳолига эналаприл (Enalapril) дори воситасини бепул тарқатиш;

эҳтиёжга кўра туман (шаҳар) шифохоналари лабораторияларини коагулометр ускунаси ҳамда зарур реактивлар билан тўлиқ таъминлаш йўлга қўйиш.

3. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 30 октябрдаги “Соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб этиш ва оммавий спортни янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-6099-сон Фармонида мувофиқ, юриш, югуриш, мини-футбол, велоспорт, бадминтон, стритбол, “Wokool” (маҳалла ва кўча фитнеси) спорт турларини оммавийлаштириш ва ривожлантириш дастурларини амалга ошириш учун Давлат бюджетидан 2021 йилдан бошлаб ҳар йили 104 миллиард сўмдан маблағлар ажратилиши белгиланганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳамда туман (шаҳар) ҳокимлари:

а) Туризм ва спорт вазирлиги (А.Каримов), Маҳалла ва оилани кўллаб-қувватлаш вазирлиги (Р.Маматов) билан бирга:

ҳар йил якунида замонавий фитнес учун шароитга эга кўчаларни барпо этиш мақсадида намунали маҳаллалар рўйхатини шакллантириб бориш;

ҳар йилга туман ва шаҳарларда замонавий фитнес учун шароитга эга кўчалари мавжуд бўлган биттадан намунали маҳаллаларни ташкил қилиш;

б) Соғлиқни сақлаш вазирлиги (А.Иноятлов) билан биргаликда 2022 йил якунига қадар туман (шаҳар) кўп тармоқли марказий поликлиникаларида юқумли бўлмаган касалликлар, шу жумладан, юрак-қон томир касалликлари ва уларнинг асоратлари профилактикаси, ўз касаллигини доимий назорат қилиб бориш кўникмасини шакллантиришга қаратилган “Профилактика мактаблари”ни ташкил этсин.

Бунда “Тўғри овқатланиш ва соғлом турмуш тарзи” хоналарини ташкил этиб, беморларни 35 турдаги тарқатма материаллар билан таъминласин.

4. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев), Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт маркази (Х.Фозилов):

а) 2023 йил 1 январга қадар: Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги (Ш.Шерматов) билан биргаликда тиббиётнинг бирламчи бўлинда фаолият юритувчи оилавий шифокорлар ишини соддалаштириш ва самардорлигини ошириш мақсадида Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг протоколига асосланган юрак-қон томир касалликлари хавф-стратификациясини баҳолаш учун мобиль илова яратиш, амалиётга таъбиқ этсин;

асосланган ҳисоб-китоблар ҳамда эҳтиёжга кўра, туман (шаҳар) шифохоналарини 4 турдаги кардиология ускуналари билан жиҳозлаш ҳисобига кўрсатиладиган хизмат турлари 15 тага етказилишини таъминласин;

б) Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт марказининг (кейинги ўринларда — Марказ) ҳудудий филиалларида кардиология йўналишида юқори технологик жаррохлик амалиётлари турини босқичма-босқич 15 турдан 35 тургача оширсин.

5. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари бир ҳафта муддатда мазкур қарор талабларига мувофиқ тегишли худудларда 2022—2024 йилларда кардиология ёрдами кўрсатиш тизимини такомиллаштириш бўйича ҳудудий дастурларни ишлаб чиқсин ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорги Кенгеси ва халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларида кўриб чиқирилиши ва тасдиқланишини таъминласин.

6. Молия вазирлиги (Т.Ишметов) 2022 йилда: “Соғлом турмуш тарзи” платформасидан фойдаланувчиларни рағбатлантириш, уларнинг сонини янада ошириш ҳамда бу борада олиб борилаётган ишлар кўламини янада кенгайтириш мақсадида Давлат бюджетидан 100 миллиард сўм ажратилишини;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмалари лабораторияларини эҳтиёжга қараб коагулометр ускунаси ва зарур реактивлар билан таъминлаш ҳамда “Тўғри овқатланиш ва соғлом турмуш тарзи” хоналарини ташкил этиш учун ҳар бир туман (шаҳар) бюджетларида 350 миллион сўмгача маблағ кўзда тутилишини;

Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмаларида 4 турдаги кардиология ускуналари мавжудлиги юзасидан хатлов ўтказилиши ҳамда зарур бўлган жиҳозларнинг хариди учун Ўзбекистон Республикаси республика бюджетидан Соғлиқни сақлаш вазирлигига марказлашган тартибда ажратиладиган маблағлар ҳисобидан 60 миллиард сўмгача бўлган миқдорда маблағ ажратилишини таъминласин.

7. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (У.Собиров), Марказ (Х.Фозилов):

а) 2023 йил 1 январга қадар Марказ клиникасини кўп тармоқли клиника сифатида трансформация қилиш ва зарур бўлган замонавий тиббий ускуналар билан жиҳозлаш чораларини кўрсин.

Бунда: 2023 йил 1 январга қадар Марказда юрак-қон томир касалликлари илмий тадқиқотлар лабораториялари ташкил қилинсин;

2022 йил 1 февралга қадар Молия вазирлиги (Ж.Абдуев), Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлиги (Ш.Вафаев) билан биргаликда Марказнинг юрак-қон томир касалликлари илмий тадқиқотлар лабораторияларини замонавий тиббий ускуналар билан 1-иловага мувофиқ таъминлаш учун халқро молия ташкилотлари ҳамда Давлат бюджети маблағлари ҳисобидан 5 миллион АҚШ доллари эквивалентидаги маблағларни йўналтириш чоралари кўрилинсин;

превентив кардиология, нур ёрдамида диагностика ва бошқа йўналишларда янги илмий тадқиқотлар учун замонавий шифокорлар ташкил этилинсин ҳамда Марказда 15 дан зиёд юқори технологик амалиётларнинг йўлга қўйилиши таъминлансин;

б) икки ой мuddатда юрак-қон томир касалликларини даволашда қўлланяладиган дори воситалари рўйхатини уларнинг самарадорлигини ҳисобга олган ҳолда қайта кўриб чиқсин ва ҳар йили янгиллаб борисин;

в) 2022 йил 1 февралга қадар Марказнинг ички имкониятларидан келиб чиққан ҳолда мавжуд штатлар доирасида ҳудудий филиаллар билан ишлаш бўйича директор ўринбосари лавозимини жорий этсин;

г) 2022 йил якунига қадар, кейинчалик эса ҳар йили Германия, Россия ва бошқа давлатларнинг нуфузли тиббиёт муассасаларида 30 нафардан кардиолог мутахассисларининг Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Иқтидорли ва малакали тиббиёт мутахассисларини кўллаб-қувватлаш ҳамда тиббиёт муассасаларига жалб қилиш жамғармаси ҳисобидан малакасини ошириш чораларини кўрсин;

д) 2023 йил якунига қадар Марказнинг барча ҳудудий филиалларида телемедицина ва телеметрия марказларини ташкил қилисин.

8. Қўйидагилар: Кардиология хизматини 2022 — 2024 йилларда янада ривожлантиришга йўналтирилган чора-тадбирлар дастури (кейинги ўринларда — Дастур) 2-иловага мувофиқ;

Кардиология хизматини 2022 — 2024 йилларда янада ривожлантиришга йўналтирилган чора-тадбирлар дастурини амалга ошириш самарадорлигини аниқлаш кўрсаткичлари 3-иловага мувофиқ;

Республика ихтисослаштирилган кардиология илмий-амалий тиббиёт маркази филиаллари ҳамда туман (шаҳар) тиббиёт бирлашмаларининг кардиология бўлинмаларини 2022 йилда тиббий ускуналар билан жиҳозлашга доир чора-тадбирлар 4-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

9. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев): шойлиқ ва кечиктириб бўлмайдиган тиббий ёрдам кўрсатиш зарур бўлган ҳолатларда ўткир коронар синдроми билан оғриган беморлар учун коронарография ва бирламчи стентлаш амалиётларини Марказнинг ҳудудий филиаллари, Республика шойлиқ тиббий ёрдам илмий марказининг ҳудудий филиаллари, Туманларо қўшма шикастланялар ва ўткир кон-томир касалликлари марказлари ҳамда бошқа ангиограф ускунаси мавжуд даволаш-профилактика муассасаларида Давлат бюджети ҳисобидан амалга ошириш;

бир миллион ва ундан ортиқ аҳолига хизмат кўрсатувчи Туманларо қўшма шикастланялар ва ўткир кон-томир касалликлари марказларини ангиограф ускунаси билан таъминлаш;

Фармацевтика тармоғини ривожлантириш агентлиги (С.Кариев) билан биргаликда икки ой мuddатда юқори технологик кардиожаррохлик амалиётлари учун ишлатиладиган

бир марталиқ сарфлов воситалари ҳамда тромб эритувчи дори воситаларини республикамизда ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ва уларни узлуксиз таъминлаш бўйича Вазирлар Маҳкамасига тақлиф қиритсин.

10. Соғлиқни сақлаш вазирлиги (А.Иноятлов):

а) икки ой мuddатда оилавий шифокор пунктлари ва поликлиникаларда фаолият юритувчи ҳамшираларнинг вазифаларини қайта тўриб қиқиб, шифокоргаҳа ўтказиладиган тиббий кўрик турларини кўпайтириш орқали уларнинг функцияларини кенгайтириш;

б) 2022 йил якунига қадар Тиббиёт ходимларининг касбий малакасини ривожлантириш маркази (Х.Акилов), Марказ (Х.Фозилов) билан биргаликда:

тиббиёт бригадаларининг 14 миң нафар оилавий шифокорларини касаллиқлар профилактикаси, уларни барвақт аниқлаш, даволаш ва бирламчи ёрдам кўрсатишга ўқитиш; хорижда тақриб ортирган хусусий сектор вакиллари билан ҳамкорликда бирламчи бўлиндаги 500 нафар мутахассисларни кардиология ва лаборатория йўналишлари бўйича қайта тайёрлаш;

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари билан биргаликда барча оилавий шифокор пунктлари ва поликлиникаларда шифокор олди кўрик хоналарини ташкил қилиш ҳамда 15 миң нафар ҳамшираларни махус курсларда ўқитиш чораларини кўрсин.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимликлари билан биргаликда бирламчи бўлиндаги мутахассисларни кардиология ва лаборатория йўналишлари бўйича қайта тайёрлаш учун харажатларнинг 50 фоизи Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Иқтидорли ва малакали тиббиёт мутахассисларини кўллаб-қувватлаш ҳамда тиббиёт муассасаларига жалб қилиш жамғармасидан, қолган 50 фоизи маҳаллий бюджетдан қўллаб берилишини таъминласин.

11. Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги (А.Ходжаев), Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси (А.Хаджаев), Соғлиқни сақлаш вазирлиги (Б.Мусаев) юрак-қон томир касалликларининг олдини олиш бўйича соғлом турмуш тарзини кенг тарғиб қилиш ва жамоатчиликка етказиш чораларини кўрсин.

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг ва Ўзбекистон Республикаси Ҳукуматининг айрим ҳужжатларига 5-иловага мувофиқ ўзгартириш ва қўшимчалар қиритилсин.

13. Мазкур қарорнинг ижросини самарали ташкил қилишга масъул ва шахсий жавабгар этиб соғлиқни сақлаш вазири Б.Мусаев, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва Тошкент шаҳри ҳокимлари белгилансин.

Қарор ижросини муҳқома қилиб бориш, масъул ташкилотлар фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазири А.Н.Арипов ва Ўзбекистон Республикаси Президенти маслаҳатчисининг биринчи ўринбосари Л.Н.Тўйчиев зиммасига юклансин.

Амалга оширилаётган чора-тадбирлар натижадорлиги юзасидан 2022 йил якунига қадар Ўзбекистон Республикаси Президентига ахборот берилсин.

**Ўзбекистон Республикаси**  
**Президенти** **Ш. МИРЗИЁЕВ**  
Тошкент шаҳри,  
2022 йил 26 январь

## ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ «ҲИНДИСТОН — МАРКАЗИЙ ОСИЁ» САММИТИДА ИШТИРОК ЭТДИ

Давлатимиз раҳбари “Ҳиндистон — Марказий Осиё” форматидagi амалий ҳамкорликни илгари суришнинг стратегик устувор йўналишларини белгилаб, бу борада аниқ тақлифларни илгари сурди.

Биринчи устувор йўналиш сифатида таълим ва соғлиқни сақлаш соҳаларида фаол ҳамкорлик қилиш, Ҳиндистоннинг илгор тажрибаси, билим ва технологияларини жорий этиш орқали инсон капиталини ривожлантириш белгилаб олинди.

Бунга мисол тариқасида кейинги йилларда мамлакатимизда Ҳиндистонлик ҳамкорлар билан биргаликда замонавий кўп тармоқли тиббиёт марказлари ташкил этилгани кўрсатиш ўтилди. Айни пайтда, Ҳиндистоннинг етакчи тиббий университетларининг Ўзбекистондаги филиалларини қошида бундай клиникалар тармоғи янада кенгайтирилади.

Президентимиз фармацевтик препаратлар ишлаб чиқариш бўйича инвестиция лойиҳаларини амалга ошириш, вакцинация тўғрисидаги сертификатларни ўзаро тан олишни жадаллаштириш, вирусолог врачлар тайёрлаш дастурларини бошлаш, анъанавий тиббиёт усуллари кенг жорий қилиш ташаббусларини билдириш. Уларни илгари суриш мақсадида ҳар йили қўшма Соғлиқни сақлаш форумини ўтказиб бориш тақлиф қилинди.

Ортимиз таълим соҳасида Ҳиндистоннинг учта йирик олий таълим муассасаси мавзафақиятли фаолият юритмоқда, халқро мактаблар очиб дастурлари амалга оширилмоқда. Ҳиндистоннинг тиллари ўқитиш методикасини жорий қилинмоқда.

Ўзбекистон етакчиси янги университетлар ва профессионал таълим марказларини очиб, илмий ва академик алмашинувларни йўлга қўйиш, инновацияни шаклландирар ва стартапларни кўллаб-қувватлашга қаратилган “Йул харитаси”ни ишлаб чиқишни тақлиф этди.

Ахборот технологиялари соҳасидаги шерикликнинг кенг истиқ-

боллари алоҳида қайд этилди. Рақамлаштириш соҳасида жаҳоннинг пешқадамларидан бири ҳисобланган Ҳиндистон мамлакатимиз IT тармоғи ривожига катта ҳисса қўшиб келмоқда.

Рақамли, молиявий ва блокчейн технологияларини ривожлантириш, киберхавфсизлик ва кадрлар тайёрлаш борасида, шу жумладан, мавжуд платформалар негизига ҳамкорлик қилишнинг минтақавий дастурини қабул қилиш ташаббуси илгари сурилди.

Иккинчи энг муҳим стратегик устувор йўналиш сифатида давлатимиз раҳбари иқтисодий шерикликни кенгайтиришни тақлиф этди.

Кейинги йилларда Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги товар айирбошлаш қарий икки баробар ортди, йўшма корхоналар сони 400 тага етди. Йирик инвестиция лойиҳалари амалга оширилмоқда, Андижон вилоятининг Гужарат штати билан кооперацияси муваффақиятли ривожланмоқда.

Тадбиркорлар ва худудлар даражасидаги бевосита алоқаларни рағбатлантириш, инвестициялар ва савдо соҳасида янги “ўсиш нуқталари”ни аниқлаш мақсадида “Ҳиндистон — Марказий Осиё” ишбилармонлар кенгаши фаолиятига жадал суръат бағишлаш муҳим экани таъкидланди.

Ўзбекистон Президенти минтақа мамлакатлари ўртасидаги транспорт алоқалари самарадорлигини ошириш ва замонавий инфратузилма яратиш масалаларининг устувор аҳамиятини қайд этди.

“Куруқ” портлар тармоғини ривожлантириш дастурини ишлаб чиқиш, юк ташвишда чегирма ва имтиёзли тарифлар тақдим этиш, боғжона тартиботларини содда-лаштириш мақсадида транспорт вазириларнинг кўп томонлама учрашувлари механизминини йўлга қўйиш тақлифи кўллаб-қувватланди.

Энергетик самарадорлик ва “яшил тараққиёт” соҳаларида Ҳиндистоннинг илгор тажрибасини ва кооперация истиқболларини ўрганишга алоҳида эътибор қаратил-

ди. Бу борадаги минтақавий ҳамкорлик масалаларини жорий йилнинг сентябрь ойида Оролбўйида ўтказиладиган халқро форумда муҳқома қилиш тақлифи илгари сурилди.

Маданий-гуманитар соҳа учинчи устувор йўналиш сифатида қайд этилди. Музейларро ҳамкорлик, кўргазма ва анжуманлар ташкил этиш, кўлемса фондларини рақамлаштириш ва виртуал кутубхона яратиш, умумий тарихий-археологик меросни тадқиқ этишни назарда тутадиган қўшма чора-тадбирлар дастурини ишлаб чиқиш зарурилиги таъкидланди.

Ҳиндистон билан дипломатия муносабатлар ўрнатилганнинг 30 йиллиги муносабати билан минтақа мамлакатларида ҳинд маданияти ва киноси фестивалларини ўтказиш тақлиф қилинди.

Давлатимиз раҳбари Афғонистонда сақланиб қолаётган мурраккаб вазиятга алоҳида тўхталиб, ушбу мамлакатда барқарорлик ва хавфсизликни таъминлаш, гуманитар инқирознинг энг олиш-қилиш йўли кўймаслик, йирик инфратузилма лойиҳаларини илгари суришга кўмаклашиш чораларини кўриш муҳим экани таъкидланди.

Ўзбекистон етакчиси Бош вазир Нарендра Модидан дўст Ҳиндистон халқини Республика кўни билан мамлакат мустақиллигининг бўлажақ 75 йиллиги билан табриқлади.

Бошқа делегациялар раҳбарлари ҳам ўз нуқталарида шериклик муносабатлари ва минтақавий ҳамкорликни, энг аввало, савдо, инвестициялар, инновациялар, транспорт, инфратузилма, санот-а, қишлоқ ҳўжалиги, маданият ва туризм соҳаларида кенгайтириш учун катта имкониятлар борлигини қайд этдилар.

Саммит якунида Марказий Осиё давлатлари ва Ҳиндистон ўртасидаги дўстлик муносабатлари ва кўп қиррали шерикликни янада мустаҳкамлашнинг муҳим масалаларига доир умумий ёндашувлар баён этилган Деҳли декларацияси қабул қилинди.

Ў.А.

## Ўзбекистон — Ҳиндистон: САМИМИЙЛИК, ОЧИҚЛИК ВА ДЎСТЛИК МАМЛАКАТЛАРИМИЗ ЎРТАСИДАГИ ЎЗАРО АЛОҚАЛАРИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШДА МУҲИМ ЎРИН ТУТМОҚДА

Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги муносабатлар дўстликнинг ўзаро яқин ва дўстлик муносабатлари узоқ тарихга бориб тақалишини қайд этиш жоиз.

Ҳиндистон Ўзбекистон мустақиллигини биринчилардан бўлиб тан олган давлатлардан бири ҳисобланади. 2011 йилда томонлар Стратегик шериклик тўғрисидаги қўшма декларацияни имзолаган.

2016 йил декабрь ойида Президент Шавкат Мирзиёев ўз лавозимига киришганидан сўнг Ҳиндистон билан алоқаларга алоҳида эътибор қаратди ва бу ўзаро муносабатлар ривожига кучли туртки берди. Шу ўринда Президент Шавкат Мирзиёев ва Бош вазир Нарендра Модидан дўстлик муносабатлари мавжуд эканлигини ҳам алоҳида таъкидлашни истар эдим.

Президент Шавкат Мирзиёев 2018 йил октябр ойида Ҳиндистонга буюрган давлат ташрифи давомида устувор соҳалардаги ҳамкорликка оид қарор қилишувларга эришилди. Бундан ташқари, Ўзбекистон Президенти 2019 йил январь ойида ҳам Ҳиндистонга ташриф буюриб, “Жўшқин Гужарат” глобал саммитида иштирок этгани ҳам икки томонлама муносабатларнинг юқори даражасидан дарак беради. Эришилган келишувлардан бири Андижон вилояти билан Гужарат штати ўртасидаги ҳамкорлик тақрибаси ўз афзалликларини амалда кўрсатди.

Мамлакатларимиз ўртасидаги кенг қамровли муносабатлар давлат раҳбарлари раҳнамолигида халқларимизнинг хоҳиш-истаклари ва сўйиш-харакатига ҳамроҳанг равишда жадал раванк топмоқда.

Айни пайтда Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги йиллик товар айирбошлаш ҳажми 500 миллион АҚШ долларига яқинлашди. Бу борада фойдаланилмаган улкан салоҳият мавжудлигини инобатга олган ҳолда томонлар яқин йилларда ўзаро товар айирбошлаш ҳажминини камида 1 миллиард долларга етказишга интилямоқда. Бугунги кунда олиб борилаётган сўйиш-харакатлар ана шу маррани эгаллашга қаратилган.

Мудоффа ва хавфсизлик соҳасида ҳам ҳамкорлик алоқалари фаоллаш-

ди. Мудоффа ва вазирликларини ўртасида делегациялар алмашуви қўшма кенгайтирилди.



Ўзбекистон — Ҳиндистон муносабатлари тарихида биринчи марта “Дўстлик” қўшма ҳарбий-ўқув машғулоти ўтказилмоқда. Улар, энг аввало, терроризмга қарши курашга қаратилган. Алоҳида таъкидлаш лозими, халқро терроризм ҳужури Марказий Осиё давлатлари ва Ҳиндистон учун бирдек таҳдид ва хавф ҳисобланади. Бу хатарга қарши курашиш ва уни bartараф этиш бўйича Ўзбекистон ва Ҳиндистон самарали алоқаларни йўлга қўйган. Хусусан, томонлар ўртасида терроризмга қарши кураш бўйича қўшма ишчи гуруҳи фаолият олиб бормоқда.

Ўзбекистон қўшни Афғонистондаги вазиятни барқарорлаштириш, минтақа ҳамjamiyати учун муҳим масалаларни ҳал қилишга катта ташаббус кўрсатаятгани баробарида, тегишли сўйиш-харакатлари ҳам амалга оширмоқда. Ҳиндистон ва Ўзбекистон ҳукуматлари Афғонистон масаласида амалий қадамларни ҳар томонлама мувофиқлаштириб бориш мақсадида мунтазам мулоқот ўрнатган. Улар доирасида Ўзбекистон Хавфсизлик кенгаши котиби ва ташқи ишлар вазирининг 2021 йил ноябрь ва декабрь ойларида Деҳлига амалга оширган ташрифларини қайд этиш лозим.

Мамлакатларимиз ўртасида бундай мунтазам тадбир ва изчил мулоқотларнинг ўтказилиши, авваломбор, халқларимизнинг умумий хо

Танзила НОРБОЕВА,  
Олий Мажлис Сенати Раиси:

# ТАРАҚҚИЁТ СТРАТЕГИЯСИ — ХАЛҚ МУАЛЛИФЛИГИДАГИ ТАРИХИЙ ҲУЖЖАТ



Стратегиянинг биринчи йўналиши инсон қадрини юксалтириш, эркин фуқаролик жамиятини янада ривожлантириш орқали халқаро даражада барпро этиш, деб номлангани ҳам бундан далolat бериб турибди.

Мазкур йўналиш 12 та мақсад ҳамда 42 та топшириқни қамраб олган бўлиб, уларнинг ҳар бири хусусида кенгроқ тўхталсақ, булардан кўзланган мақсад-муддо янада ойдинлашади.

**Биринчи мақсад** — маҳалла инсти-туту фаолияти самарадорлигини ошириш ҳамда уни жамоатчилик бошқаруви ва назоратининг таянч бўлишига айлантириш.

Ушбу мақсад йўлида дастлабки қадамлар ташланди. Хусусан, янги ти-зим яратилиб, ҳоким ёрдамчилари ла-возимлари жорий этилди. Улар айна пай-тда юртимиздаги барча маҳаллада тад-биркорликни изчил ривожлантириш ор-қали аҳоли фаровонлигини юксалтири-ша қаратилган эзгу саяё-ҳаракатларни бошлаб юборди. Бунинг учун ҳоким ёрдамчилари ҳар бир хонадонга кириб, кимнинг тadbиркорлик қилиши истаги бўлса, уларга нафақат йўл-йўриқ кўрсат-моқда, балки маблағ билан қўллаб-қув-ватлаш чораларини ҳам кўраётди. Шу мақсадлар учун ҳар бир маҳаллага дав-латимиз томонидан катта миқдорда маблағ йўналтирилаётганини алоҳида таъкидлаш ўринлидир.

Бу борадаги вазифалар хусусида тўхталсақ, маҳалланинг ижтимоий-ик-тисодий ривожланиши, молиявий муста-қиллиги ва бандликни таъминлаш, фуқаролар билан алоқа қилиш бўйича манзилли ишларни йўлга қўйиш талаб этилади. Пировадда маҳалланинг "фаол модели" яратилади ҳамда аҳоли-га ҳизмат кўрсатишнинг мулқлако янги-ча тизими йўлга қўйилади.

**Иккинчи мақсад** — халқ депутат-лари маҳаллий Кенгашларини худудлар-да мавжуд муаммоларни ҳал қилишда асосий бўлишига айлантириш.

Айтиш жоизки, бу борада ҳозирга қадар муайян ишлар бажарилди. Нати-жада айна пайтда улар томонидан ижро органларидан сўролар ўтказиш, қарор-лар юзасидан фойдаланиш, бюджетни шакл-лантириш ва назорат қилиш ҳамда 30 дан зиёд масалаларда ҳисо-ботларни эшитиш сингари вазифалар адо этиб келинмоқда.

Эндики вазифалар янада залварли. Гап шундаки, Тараққиёт стратегияси асосида худудий дастурлар ишлаб чи-қиш мақсади олдимизда турибди. Бу не-чоғли кўлардор вафиза эканлигини тасав-вур этиш кийин эмас. Қолаверса, 6 миллиондан ортиқ янги иш ўринлари яратиш учун тармоқ ва худудлар да-стурлари бўйича ҳисоботларни эшитиш-

ни йўлга қўйишимиз талаб этилади. Ма-ҳаллий Кенгашларни худудларни ижти-моий-иктисодий ривожлантириш, аҳоли турмуш даражасини ошириш, маҳаллий бюджетларни шакллантириш ва назор-ат қилиш масаласида асосий бўлишига айлантиришга қаратилган ишларни ҳам изчиллик билан давом эттиришимиз керак бўлади.

Сенат кўмиталари билан маҳаллий Кенгашлар доимий комиссиялари фао-лияти мувофиқлаштирилади. Бу эса кўмиталаримиз доимий комиссиялар би-лан мунтазам равишда ишлайди, дега-нидир.

**Учинчи мақсад** — маҳаллий дав-лат ҳокимияти органлари фаолияти институционал асосларини замон талабларига мослаштириш.

Ана шу мақсадга эришиш учун жой-лардаги масалаларни ҳал этишда ма-ҳаллий ҳокимликларнинг молиявий имкониятлари кенгайтирилади ва ўз на-вбатидида, уларнинг жамоатчилик ол-дидаги ҳисобдорлиги оширилади. Айна пайтда ҳокимлар сайловининг ҳуқуқий асоси яратилади. Худудларда ижро органларининг штат библиги ҳамда ту-зилмаларини белгилаш амалиёти кен-гайтирилиб, "ваколатлар реестри" шакллантирилади. Қолаверса, ахборот технологияларини кенг жорий қилиш ва 40 дан ортиқ геопортал-ларни ишга тушириш ҳам кўзда тутилмоқда.

**Тўртинчи мақсад** — давлат бош-қаруви органлари фаолиятини "фуқаро-га ҳизмат қилиш" тамойили асосида трансформациялаш.

Бунинг учун, аввало, давлат бошқа-руви тизими қайта қиқилади. Яъни уларни ташкил этиш ва тугатиш тарти-би ҳамда мезонларини назарда тутуви ҳуқуқий механизмлар яратилади. Шу би-лан бирга, давлат бошқаруви органла-ри штатлар библиклирини ошириш ма-салаларида чекловлар, кадрлар ва мо-ддий ресурслардан фойдаланиш мезон-лари белгиланади.

Жойларда аҳолининг қўллаб эътиро-зига сабаб бўладиган янада бир масала борки, у ҳам бўлса, манфаатлар тўқна-шуви билан боғлиқ. Бу ҳолатларнинг ол-дини олиш мақсадида кенг жамоатчи-лик вакилларини жалб этилади.

**Бешинчи мақсад** — иччам, про-фессиянал, адолатли, юқори натижалар-га эришишга ҳизмат қиладиган давлат бошқаруви тизимини жорий қиқилиш.

Бунда вазирлик ва идораларга улар ваколатига қиладиган масалаларни ҳал этишда кўпроқ мустақиллик бериш асосий вафиза сифатида илгари сурил-япти. Шу билан бирга, уларнинг ижро интизомини кучайтиришга ҳам жиддий

этибор қаратилади. Яъни уларнинг худудларда бажарётган ишлари юза-сидан масъулияти оширилади. Лўнда қилиб айтганда, вазирлик ва идоралар-нинг стратегик йўналишларда самара-ли ишлашига ҳизмат қиладиган янги-ча тизим яратилади.

**Олтинчи мақсад** — давлат бошқа-руви тизимида маъмурий аппарати ич-чамлаштириш ва иш жараёнини мақ-буллаштириш.

Шу мақсадга хусусий секторга айрим давлат функцияларини ўтказиш 3 марта оширилади. Шунга мос ҳолда давлат бошқаруви номерказлаштирилиб, улар-нинг очиклиги ва шаффофлиги таъмин-ланади.

**Еттинчи мақсад** — юртимиздаги ислохотларни изчил давом эттиришда Олий Мажлис палаталари ва сиёсий партиялар ролини кучайтириш.

Бунинг учун уларнинг ички ва ташқи сиёсатга оид муҳим вазифаларни ҳал

омил саналади. Шу боис бу жараёнда фуқаролик жамияти институтлари би-лан маслаҳатлашув ўтказишни тақо-миллаштириш кўзда тутилмоқда. Айна чоғда қонунчилик ҳужжатлари қисқартирилиб, давлат органлари фао-лиятига доир норматив-ҳуқуқий ҳуж-жатлар тизимлаштирилади. Шунга ҳиз-мат қиладиган Ўзбекистон Республи-каси қонунчилигини ривожлантириш концепцияси ишлаб чиқилади.

**Тўққизинчи мақсад** — "Электрон ҳуқуқат" тизимини ривожлантириш, электрон давлат хизматлари улушини 100 фоизга етказиш ва бюрократияни бартараф этиш.

Ушбу мақсадга эришиш учун дав-лат хизматлари рақамлаштирилади, мобиль иловалар орқали ҳизмат кўрсатиш кенгайтирилади ҳамда уларнинг 20 фоизи хусусий сектор-га ўтказилади. Давлат хизматлари кўрсатишда шахсни идентификация

Бугунги кунда халқимизни қийнаб келаётган энг хавфли иллатлардан бири — коррупция. Шу боис давлат хизматиди коррупция омилиларини бар-тараф қилиш, кадрларни танлов асо-сида ишга олиш ва фаолияти самара-дорлигини баҳолашнинг ҳуқуқий асо-сларини тақомилаштириш назарда ту-тилмоқда.

Шунингдек, давлат хизматчилари ва давлат органлари фаолиятини муҳим самарадорлик кўрсаткичлари (KPI) асо-сида баҳолаш бўйича "Миллий рей-тинг" тизими жорий этилади, давлат хизматчиларининг касбий тайёргарлик ҳамда моддий ва ижтимоий таъминоти даражаси оширилади, маҳаллий ҳоким-ликлар, вазирлик ва идораларга раҳ-барлик лавозимлари учун муносиб ном-зодларни тайёрлаш мақсадида Мил-лий кадрлар захираси шакллантирилади, давлат хизматидаги кириш, хизмат-ни ўтатиш ва уларнинг фаолиятини ба-ҳолаш билан боғлиқ жараёнларни ра-қамлаштириш назарда тутуви "Ра-қамли давлат хизмати" лойиҳаси иж-ро қаратилади ҳамда давлат орган-ларида иш вақти ва меҳнат меъёри-лар бўйича талаблар қайта кўриб чиқи-лади.

**Ҳаштинчи мақсад** — халқ би-лан мулоқот механизмларини янада та-қомилаштириш. Бу, аввало, муҳим қарорларни жамоатчилик фикри асо-сида қабул қилиш амалиётини кен-гайтиришга йўл очади.

Шу мақсадга мувожаатлар бўйича марказлашган тизим яратилиб, улар-нинг кўриб чиқилиши устидан рақам-ли назорат ўрнатилади, аҳолининг кундалик ҳаётига таъсир қилуви ма-салалар бўйича мувожаатларни тез-лик билан кўриб чиқиш йўлга қўйи-лади.

"Давлат халққа хизмат кўрсатиши шарт" ғоясини ҳаётга татбиқ этишнинг назарда тутуви "Халқчил давлат" мил-лий дастури изчил амалга оширилади.

Қолаверса, Жамоатчилик палатаси фаолияти самарали ташкиллаштири-либ, унинг фуқаролик жамияти инсти-тутлари билан ҳамкорлиги йўлга қўйи-лади ва аҳолини қийнаётган муам-моларни ҳал этиш жараёнидаги ишти-роки янада кенгайтирилади.

**Уннинчи мақсад** — таъсирчан жамоатчилик назорати ижросининг ташкилий-ҳуқуқий асосларини тақоми-ллаштириш.

Бу жараёнда жамоатчилик назора-тини амалга оширишнинг илғор шакл-лари жорий қилинади, оммавий му-рожаатлар асосида давлат, худудий ва тармоқ дастурлари ижросини текши-риш амалиёти кенг йўлга қўйилади.

Айрим давлат функцияларини баж-аришга жамоатчилик назорати субъек-тлари жалб қилинади.

Аҳолининг ижтимоий-сиёсий фаол-лигини ва сайлов маданиятини оши-риш, сайловларга оид халқроқ стан-дартларни миллий қонуничилигимизга имплементация қилиш ишлари изчил давом эттирилади.

Яна бир эътиборли жиҳат шундаки, оммавий ахборот воситалари ва жур-налистлар фаолияти ҳимояси кучайти-рилади ва одамларни қийнаётган му-аммо ва ислохотлар ижросини ўрга-нишда уларнинг меҳнатидан унумли фойдаланилади.

Ижтимоий шериклики ривожланти-риш учун фуқаролик жамияти инсти-тутларини давлат томонидан субси-диялар, грантлар, ижтимоий бюртма-лар воситасида қўллаб-қувватлаш ҳажми 2 баравар оширилади.

Шунингдек, маҳаллий Кенгашлар ҳузуридидаги Нодавлат нотижорат таш-

килотларини ва фуқаролик жамияти-нинг бошқа институтларини қўллаб-қув-ватлаш жамоат фондларида ажрати-лаётган маблағлар ҳажми 7 баравар қўлайтирилади.

Тараққиёт стратегиясида яна қатор вафизалар кўзда тутилган бўлиб, улар ҳақида ҳам, қисқача бўлса-да, тўхта-лиш ўринлидир. Хусусан, кўмакча эҳти-ёжи бор бўлган, шунингдек, фаол оп-сингилларимизни мунтазам равишда қўллаб-қувватлаш бўйича ўзига ҳоқ ти-зим яратилади. Бу борадаги ишлар Президентимизнинг хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини кучайтириш бўй-ича топшириғи асосида ишлаб чиқи-лаётган 5 йилга мўлжалланган Мил-лий дастур доирасида амалга ошири-лади. Мазкур дастур хотин-қизларнинг жамият сиёсий, иқтисодий, ижтимоий ва маданий ҳаётида тўлақонли ишти-роқ этишларида мустақам ҳуқуқий асос бўлиб ҳизмат қиқилади.

Бу ҳақида сўз кетганда, хотин-қиз-лар қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишнинг ҳуқуқий асослари янада тақомилаштирилиши ва халқро-қ конвенциялар ҳамда миллий қонун-чилигимиз нормалари ижроси устидан қатъий назорат олиб борилишини ҳам алоҳида қайд этиш ўринлидир.

Шунингдек, Олий Мажлис Сенати олдида Оролбўйини ривожлантириш вафизаси ҳам қўйилган бўлиб, бу бо-рада қилинаётган ишлар устидан из-чил парламент назорати ўрнатилади.

Қолаверса, хизматлар соҳасини ри-вожлантириш ҳисобида яратилиши кўзда тутилган 6 миллион иш ўрни ташкил этилишини назорат қилиш учун Сенат томонидан махсус механизм ишлаб чиқилди. Бу борадаги ишлар ҳар ойда маҳаллий Кенгашлар ҳамда Сенатда муҳокама қилиб борилади.

Бундан ташқари, стратегия доира-сида амалга оширилаётган ишлар юза-сидан Вазирлар Маҳкамасининг ахбор-оти ҳар чоракда Олий Мажлис пала-таларида эшитилади. Шу асосда Ҳуқу-мат билан узвий ҳамкорлик йўлга қўйи-лади.

Тараққиёт стратегиясини янада те-ранроқ таҳлил қиладиган бўлсақ, у биз учун ниҳоятда аҳамиятли бўлган Бар-қарор ривожланиш мақсадлари ва 130 дан зиёд индикаторларга батамом мос келади. Агар биз Тараққиёт стра-тегияси ҳамда унга илова қилинаёт-ган дастури изчил бажарсақ, 2026 йил-га бориб, БМТ томонидан эълон қилин-ган Барқарор ривожланиш мақсадла-рини ҳам муваффақиятли адо этган бў-ламыз.

Ундан ҳам муҳими, Тараққиёт стра-тегиясини 2022 йилда амалга ошириш бўйича Давлат дастуридаги вафизалар ижросини таъминлаш орқали аҳолининг барча қатлами — ўрта синф вакилла-ри ва тadbиркорлар, зиёлилар, бюд-жет соҳаси ходимлари, харбийлар, фах-рийлар, кам таъминланган оилалар, ногиронлиги бўлган фуқаролар — уму-ман, халқимизнинг биздан рози бўли-шига эришамиз.

Кенг кўламли ушбу мақсадларни мизга эришиш янги тузилган Тарақ-қиёт стратегияси ва Давлат дастури ижроси бўйича Республика комис-сияси зиммасига улкан масъулият оқ-лайди. Албатта, бунда барчамиз бирдек кўмақдош бўлишимиз зарур-лигини яхши англаймиз. Зеро, Президент видеоселекторда таъкид-лаганидек, ҳамма ислохотларни, ҳамма ҳаракатларни жамият билан биргаликда амалга оширамиз. Бир-галикда бажарилган ҳар бир ишда барака ва самара бўлади.

“Тараққиёт стратегиясини янада теранроқ таҳлил қиладиган бўлсақ, у биз учун ниҳоятда аҳамиятли бўлган Барқарор ривожланиш мақсадлари ва 130 дан зиёд индикаторларга батамом мос келади. Агар биз Тараққиёт стратегияси ҳамда унга илова қилинаётган дастури изчил бажарсақ, 2026 йилга бориб, БМТ томонидан эълон қилинган Барқарор ривожланиш мақсадларини ҳам муваффақиятли адо этган бўламыз. Ундан ҳам муҳими, Тараққиёт стратегиясини 2022 йилда амалга ошириш бўйича Давлат дастуридаги вафизалар ижросини таъминлаш орқали аҳолининг барча қатлами — ўрта синф вакиллари ва тadbиркорлар, зиёлилар, бюджет соҳаси ходимлари, харбийлар, фахрийлар, кам таъминланган оилалар, ногиронлиги бўлган фуқаролар — умуман, халқимизнинг биздан рози бўлишига эришамиз.”

этишдаги ваколатларини кенгайтириш энг тўғри ечим сифатида илгари сурил-моқда. Қолаверса, қонунлар ижросида парламент назорати институти имкони-ятларидан фойдаланиш янада кучайти-рилади. Қонун ижодкорлиги ва пар-ламент назорати жараёнида эса кенг жамоатчилик билан бамаслаҳат олиб борилади. Айна чоғда Давлат бюджети ташкилотларига аниқ стратегик вафиза-лар қўйиш ва уларга сўроқ бориши ам-алиёти татбиқ этилади.

Бугунги кун талабидан келиб чиқиб, худудлар билан тўғридан-тўғри, шу жумладан, масофавий ишлаш жорий қилинади. Шуларга мос равишда худудларни ривожлантириш масалала-рида маҳаллий Кенгашлар депутатла-ри ва сенаторлар иштироки кучайти-рилади. Сайловчилар муаммоларини тезлик билан ҳал этиш, улар билан мунтазам алоқа ўрнатиш кенгайтири-лади ва эътиборлиси, бу жараёнлар тўлиқ рақамлаштирилади. Сенатнинг маҳаллий Кенгашларга алоқадор фао-лияти ҳам тўлалигича электрон тизим-га ўтказилади.

**Саққизинчи мақсад** — норма ижодкорлиги жараёнини модернизация қилиш, қонунларнинг қатъий ижросини таъминлаш.

Маълумки, қонун ижодкорлиги жараёнида халқнинг иштироки муҳим

қилишининг "Mobile ID" тизими жор-рий қилинади. "Электрон ҳуқуқат" тизими орқали давлат органлари ва хусусий ташкилотлар ўртасида маъ-лумот алмашинуви йўлга қўйилиши ҳисобида эса бу борадаги ишлари миз самарадорлиги янада ошири-лади.

Шахсга доир маълумотлар ҳимоя-сини таъминлайдиган рухсат бериш ва хабардор қилиш тизими жорий этили-шини ҳам муҳим янгиликлардан бири сифатида кўрсатиш мумкин.

Бу жараёнда кексалар ҳамда ноги-ронлиги бўлган шахслар манфаатлари ҳисобга олиналгани ҳам айтиш за-рур. Яъни уларга давлат хизматлари кўрсатиш соддалаштирилади ва кулай-лаштирилади.

Агар "Рақамли идора" лойиҳаси до-ирасида давлат органлари иш юриту-ви рақамлаштирилса, "Фуқароларнинг рақамли паспорти" лойиҳаси орқали шахсни тасдиқловчи ҳужжатларни талаб қилиш амалиётидан воз кечилади.

Хориждаги Ўзбекистон фуқаролари-га давлат хизматларини кўрсатиш со-далаштирилаётгани эса чет элда юрган юртдошларимиз учун айна мудао бўлади.

**Уннинчи мақсад** — давлат фуқа-ролик хизмати тизимини замонавий стандартлар асосида ташкил этиш.

## ЖАМОАТЧИЛИК БОШҚАРУВИ ВА НАЗОРАТИНИНГ ТАЯНЧ БЎГИНИ

Куни кеча давлатимиз раҳбари раислигида Ўзбекистоннинг 2022 — 2026 йилларга мўлжалланган тараққиёт стратегиясини белгилаш ҳамда уни жорий йилда амалга ошириш масалалари муҳокама юзасидан видеоселектор йиғилиши ўтказилди.

Таъкидлаш жоиз, мазкур ҳужжат 7 та устувор йўналиш, 100 та мақ-саддан иборат бўлиб, унда кейинги беш йилликда мамлакатимизни ри-вожлантириш ва янги Ўзбекистонни барпо этиш стратегиясини амалга ошириш босқичлари, масъуллари ҳамда ижрочилари аниқ белгилаб берилмоқда. Бу каби омиллар эса стратегиянинг ўз вақтида, ҳар бир банднинг самарали ижросини таъ-минлашда муҳим омил бўлади.

Президентимиз таъкидлаганидек, инсон қадрини биз учун қандайдир мавҳум, баландраров тушулчча эмас. Инсон қадрини дегаанда, биз, аввало, ҳар бир фуқаронинг тинч ва хавфсиз ҳаёт кеңирилиши, унинг фундамен-тал ҳуқуқ ва эркинликларини таъминла-шини назарда тутамиз. Инсон қадрини дегаанда, биз ҳар бир фуқаро учун му-носиб турмуш шароити ва замона-вий инфрамузилма ташкил этишни, мақалани тиббий ҳизмат кўрсатиш, сифатли таълим, ижтимоий ҳимоя ти-зими, соғлом экологик муҳит яратиш беришни тушунамиз.



Шуни таъкидлаш керакки, соҳада олиб борилган ишлар натижасида маҳалла ўзининг чинакам мазмун-моҳиятини, миллий руҳини намойён этиб, тарбия масканига, қадрият-лар бешмига айланиб бормоқда. Албатта, жамиятдаги пок ижтимоий муҳит маҳалла ва оиладан бошла-ниши табиийдир. Ана шу олижаноб мақсад йўлида Президентимиз то-монидан маҳалла тизимини ҳар то-монлама қўллаб-қувватлашга усту-вор аҳамият қаратилмоқда.

Бугунги кунда "темир дафтар", "ёшлар дафтари", "аёллар дафта-ри"ни юритишда маҳалла тизими-да улкан ишлар амалга оширилиб, аҳолининг мустақам ижтимоий ҳимояси таъминланмоқда. Биз "оила — муқаддас" деган азалий ва эзгу ғояни қадрлаймиз. Минг йиллик миллий урф-одат ва қад-

риятларимиз айна оиладан бош-ланади. Шу жараёнда оилавий аж-римлар, оиладаги нотинчликлар бутун жамиятни ташвишлантиради. Унинг олдини олиш учун маҳалла катта ижтимоий куч сифатида май-донга чиқиши керак. Чунки фаол-лар, кўпни кўрган оқсоқоллар, таж-рибали нурунийларимиз, агар ис-тасда, жамоатчилик билан биргалик-да ҳар қандай муаммони ҳал этиш-га, хато қилган ёшларни тўғри йўлга солишга қодир. Маҳаллани жамо-атчилик бошқаруви ва назорати-нинг таянч бўлишига айлантириш барча соҳада амалга оширилаёт-ган кенг кўламли ислохотлар, саяё-ҳаракатлар ҳар бир маҳаллага аниқ етиб бориши, оилалар фаровонли-гини кўтаришга ҳизмат қиқилади.

Умуман, Тараққиёт стратегияси-нинг ҳар бир бандида аҳолининг фар-ровон турмуши, мамлакатимизнинг янада ривожланишига ҳизмат қи-ладиган вафизалар ўз аксини топган. Белгиланган устувор вафизаларнинг ижроси ва ҳаётбиллигини таъминлаш учун барчамиз бор кучимиз билан ҳаракат қилсақ, қўзланган мақсад-ларга эришамиз.

Мавжуда ҲАСАНОВА,  
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты.

## КАМБАҒАЛЛИК ДАРАЖАСИ КАМИДА 2 БАРАВАР ҚИСҚАРТИРИЛАДИ

Айна шу мавзуга бағишлаб Президентимиз раислигида ўтказилган видеоселектор йиғилиши-да Тараққиёт стратегиясини жор-рий йилда амалга ошириш бўй-ича Давлат дастурида умумий қиймати 55 триллион сўм ва 11,7 миллиард долларлик 398 та чора-тадбир кўзда тутилгани айтилиб, барча саяё-ҳаракатлар ҳамда маблағлар ҳар бир маҳал-лага аниқ етиб бориши, оилалар фаровонлигини оширишга ҳизмат қилиши кераклиги таъкидланди.

Давлатимиз раҳбари 7 та устувор йўналишнинг ҳар би-рига алоҳида тўхталиб ўтди. "Қонун устуворлиги индекси" юқори даражада бўлган дав-латлар қаторидан жой олиш энг асосий вафизалардан бири эканлигини яхши биламиз. Йиғилишда бу ҳақида сўз бо-рар экан, шу мақсадда мулк ҳуқуқини ишончли ҳимоя қилиш, маъмурий судлар ва-колатларини кенгайтириш ор-қали фуқаро ва тadbиркорлар ҳуқуқларини қафолатли таъ-



минлаш бўйича янги тизим яратилиши айтилди. Миллий иқтисодийётни жадал ривожлантириш ҳам асосий ма-салалардан бири бўлиб, келгу-си беш йилда ялпи ички махсу-лот ҳажмини 100 миллиард дол-лардан ошириш мақсад қилин-ган. Саннат махсулотлари ишлаб чиқаришни 1,4 баравар кўпайти-риш ва камбағаллик даражаси-ни камда 2 баравар қисқарти-риш режалаштирилган. Асосийси, ушбу ҳужжат аниқ мақсад ва вафизаларга қа-

ратилгани билан таҳсинга лойиқ. Унда кичик бизнес ва тadbиркорлик соҳасини янада ривожлантириш ва рағбатлан-тиришга алоҳида аҳамият берилгани эътиборга молик. Айнақса, келгуси беш йилда иқтисодийётга 120 миллиард дол-лар, шу жумладан, 70 миллиард доллар хорижий инвестициялар жалб этиш, экспорт ҳажминини йилга 30 миллиард доллардан орттириш мўлжалланган.

Қисқаси, бугун янги Ўзбекист-онда амалга оширилаётган бар-ча ислохотлар, ҳамма ҳаракат-лардан кўзланган бош мақсад — одамларни рози қилиш, улар эр-тага эмас, айнан бугун яхши яшаши учун қулай шароитни яратиш беришидир. Ушбу ҳужжат-нинг ижроси ҳам инсон қадрини улуглаш, мамлакатда ишбилар-монлик ва инвестиция муҳитини янада яхшилашга ҳизмат қили-ши мукаррар.

Абдулла РЎЗМЕТОВ,  
Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты.

Анжуман

НОРМА ИЖОДКОРЛИГИ ЙЎНАЛИШИДАГИ ИШЛАР АҲВОЛИ ҚАНДАЙ?

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Мудофаа ва ҳавфсизлик масалалари қўмитаси томонидан ўтказилган матбуот анжуманида шу ва бошқа саволларга батафсил жавоб қайтарилди.

Қўмита томонидан ўтган йил давомида амалга оширилган ишлар юзасидан Мудофаа ва ҳавфсизлик масалалари қўмитаси раиси Эркин Солихов маълумот берди.

Таъкидланганидек, қўмита ўтган даврда норма ижодкорлиги йўналишида 25 та қонун лойиҳаси учун масъул бўлган. Хусусан, қўмита томонидан илгари мавжуд бўлмаган 2 та қонун, 3 та ахлёт қонун устида иш олиб борилди.

Шунингдек, парламент назорати тадбирлари доирасида қонун ва қонуности ҳужжатларининг ижро этилиши ҳолатини ҳудудларга чиққан ҳолда ўрганиш ҳамда тегишли вазирлик ва идораларнинг ахборотларини эшитиб боришга жиддий эътибор қаратилди.

Тадбирда қайд этилганидек, сайловчилар томонидан кўтарилаётган масалалар ва ҳолатларда олиб борилаётган ўрганишлар давомида аниқланган камчилик ҳамда муаммоларга мутасаддилар эътиборини жалб қилган ҳолда ҳал этишга устувор аҳамият қаратилди.

рига парламент сўрови юборилди. Шунингдек, қўмита аъзолари томонидан мансабдор шахсларга сайловчиларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш билан боғлиқ масалалар юзасидан 48 та депутат сўрови юнатиildi.

Ҳисобот даврида жисмоний ва юридик шахсларнинг муносабатларини ўз вақтида ўрганиш ҳамда уларни ҳал этишга жиддий эътибор қаратилди. Шунга қўра, қўмита номиди қелиб тушган 700 та муносабат белгиланган тартибда кўриб чиқилиб, ижобий ҳал этилди.

Шунингдек, кейинги пайтда фуқаролар томонидан йўланаётган муносабатлардаги амалдаги қонун ҳужжатларига зарур ўзгариш ва қўшимчалар киритишга доир таклифларни ўрганиб чиқишга қўмита томонидан алоҳида эътибор қаратилди.

Қўмита томонидан аҳоли билан яқиндан мулоқот қилиш, сайловчилар билан тизимли иш олиб бориш, уларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш масалаларида жисмоний ва юридик шахслар вакилларининг қабуллари ўтказилди.

«Халқ сўзи».

ХАВФСИЗ ВА ИШОНЧЛИ

МАМЛАКАТИМИЗ ХАВО ТРАНСПОРТИ ЙЎЛОВЧИЛАРГА ШУНДАЙ ХИЗМАТ КЎРСАТИШГА ИНТИЛМОҚДА.

1992 йилнинг 28 январь куни мамлакатимиз тарихида ўзига хос аҳамиятга эга. Яъни ушбу санада “Ўзбекистон ҳаво йўллари” Миллий авиакомпанияси ташкил этилди.

Сана

Айтиш жоизки, авиакомпания ўтган ўттиз йил давомида минглаб парвозларни амалга ошириб, миллионлаб йўловчиларни ўз манзилига етказиб қўйди. Бунда ижроси удраланган лойиҳа ва модернизациялаш тадбирларининг аҳамияти катта бўлди, албатта. Хусусан, сўнгги уч йилда соҳада катта ўзгаришлар рўй бердики, бу йўловчиларга хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаб, парвозлар географиясини кенгайтиришда, инфратузилмаларни замонавийлаштиришда қўл келди.

Бугунги кунда “Uzbekistan Airways” АЖнинг иш юритиш ва бизнес жараёнлари такомиллаштирилмоқда. Айни чоғда маҳаллий ва халқаро йўналишлардаги парвозлар сонини ҳудудий аэропортлардан фойдаланган ҳолда

кўпайтиришга алоҳида аҳамият қаратилмоқда. Биргина 2021 йилнинг ўзида “Uzbekistan Airways” АЖ Қозоғистон Республикасига Самарқанд — Олмаота, Урганч — Оқтоғ, Нукус — Оқтоғ, Нукус — Оқтўба йўналишларида, Туркия давлатига эса Урганч — Истанбул, Фарғона — Истанбул йўналишларида мунтазам авиақатновларни йўлга қўйди. Шунингдек, Тошкент — Фарғона, Тошкент — Андижон, Тошкент — Наманган, Тошкент — Самарқанд, Тошкент — Бухоро, Тошкент — Қарши каби маҳаллий йўналишларда мунтазам парвозлар бажарилмоқда. Натихада “Uzbekistan Airways” АЖнинг авиақатновлар сонини сўнгги бир йилда ҳафтасига маҳаллий йўналишларда 17 тадан 49 тага ва халқаро йўналишларда 23 тадан 68 тагача кўпайтиришга эришилди.

Шунингдек, ўтган йилнинг май ойида навабтадаги — олтинчи “Boeing 787 Dreamliner” ҳаво кемаси қабул қилиб олинган бўлса, кейинги ойда “Uzbekistan Helicopters” МЖЧ билан ҳамкорликда “AIRBUS H-125” ва “MI-8MTV” вертолётлари тақдими ўтказилди. Мустақиллик байрами ара-



фасида “Uzbekistan Airways Express” лоукост-авиаташуви йўлга қўйилди.

Бундан ташқари, “Uzbekistan Airways” АЖ Ўзбекистонда бизнес авиациясига қадам қўйилганини маълум қилди. Шу мақсадда ноябрь ойидан бошлаб бизнес-авиация учун эксплуатация қилинаётган биринчи “Pilatus PC-12” ҳаво кемаси тақдими ўтказилди. Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай авиакомпания шажсий “Pilatus PC-24” ҳаво кемасидан фойдаланишни бошлади.

PC-24” ҳаво кемасидан фойдаланишни бошлади.

Умуман, булар мамлакатимиз фуқаро авиацияси томонидан амалга оширилаётган ишларнинг бир қисми, холос. Бинобарин, тизимда қўрилаётган чоралар кўлами жуда кенг. Шунга яраша АЖнинг имкониятлари ҳам ошиб бормоқда. Мухими, соҳа мутасаддию мутахассислари бу билан чекланиб қолаётганлари йўқ.

Янги-янги ташаббус ва лойиҳалар илгари сурилмоқда. Шулардан энг асосийларидан бири — бу пандемия шароитида келиб чиққан масалаларни ҳал этишга қаратилгани аниқ, Негаки, глобал пандемия бошқа соҳалар қаторида транспорт соҳасига ҳам жиддий таъсир кўрсатди. Катта-катта шаҳарлар, аэропортлар ёпиб қўйилди. Бу, табиийки, самолётлар парвозига, демаки иш жараёнига халақит қилди. Шу боис айти пайтда “Uzbekistan Airways” АЖ жамоаси пандемия оқибатларини юмшатишга ҳаракат қилмоқда. Улар биринчи ва-зифа — пандемиядан олдинги давр, яъни 2019 йилги йўналиш қатновларини тиклаш ҳаракатида ва бу борада маълум натижага эришилмоқда ҳам. Бугунги кунга келиб қатновларнинг 65 фоизи тикланган.

Шу билан бирга, беш йилга мўлжалланган стратегия асосида ҳар йили камиди икки-учта янги йўналиш очиш мақсад қилинган. Хусусан, жорий йилнинг 30 январидан бошлаб “Шарқий” ҳаб лойиҳаси бўйича Намангандан Россия Федерациясининг бир қатор шаҳарларига парвозлар йўлга қўйилди. Бу Фарғона водийси аҳолисида Наманган халқаро аэропортидан Москва, Самара, Пермь, Омск, Оренбург, Иркутск, Краснодар, Екатеринбург, Уфа шаҳарларига тўғридан-тўғри олиш имконини беради. Бинобарин, лойиҳадан қўзғалган мақсад ҳам аҳолига етарли шарт-шароит яратиш ҳамда ортиқча овоз-рагарчиликларнинг олдини олишдир.

Дилшод УЛУГМУРОВО («Халқ сўзи»).

АНДИЖОННИНГ ИККИ ТУМАНИДА 82 МИНГДАН ЗИЁД ҲУЖЖАТСИЗ ТУРАРЖОЙЛАР МАВЖУДЛИГИ АНИҚЛАНДИ

Ўтган йили Андижон вилоятида 767 та ҳолатда 108,7 гектар ер майдонларидан ноқонуний фойдаланиш ҳаракатлари кузатилди. Аниқланган ҳолатлар юзасидан олиб борилган тарғибот ва тушунтириш ишлари натижасида 251 та ёки 32,7 фоиз ноқонуний ҳолат бартараф этилди. Ер майдонлари асл ҳолига қайтарилди, 133 та ҳолат бўйича эса суд органларига даъво аризалари киритилган.

хизматлари кўрсатилгани айтилди. Шу билан бирга, юридик ва жисмоний шахсларга тадбиркорлик фаолиятини юритиш учун жами 7 минг 384 та бўш ер участкаси “Yerelektron” автоматлаштирилган ахборот тизимига киритилиб, шундан 1 минг 577 та бўш ер участкаси аукцион савдолари орқали сотилди.

Бундан ташқари, вилоят бўйича умумий майдони 261 минг 243 гектарни ташкил этадиган 11 минг 519 та қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерлардан фойдаланувчилар тўғрисидаги маълумотлар “Uzcad” электрон платформасига киритилган. Шундан 9 минг 553 та фойдаланишда бўлган ер майдонларига нисбатан ҳуқуқлар белгиланган тартибда давлат рўйхатидан ўтказилган.

Саминжон ХУСАНОВ («Халқ сўзи»).

Таассуф



ЯНГИЙЎЛ МАҲАЛЛАСИДАГИ ЭСКИ МУАММОЛАР

Фарғона вилоятининг Риштон туманидаги “Янгийўл” маҳалла фуқаролар йиғини ҳудудидан намунавий лойиҳалар асосида янги уй-ҳоилар қурила бошланганида, айниқса, тураржойга муҳтож оилалар жуда ҳам қувонган эди. Айни пайтда бу ерда қад ростлаган ана шу уйларда юз оила истиколат қилади. Бундан уч-тўрт йил олдин бир олам озулар билан ушбу хонадонларга кўчиб ўтган оилаларнинг бугун уйлари эскирди, муаммолари эса ўша-ўша ҳамон “янги”.

— Янги уйларга кўчиб келган ёш оилалар учун энг катта муаммо ишсизлик, — дейди “Янгийўл” МФЙ раиси Жамолддин Қосимов. — Дастлаб бу ерда тикувчилик чеҳи бунёд этиш режалаштирилган эди. Аммо марказдан узоқда бўлгани учун ҳеч бир тадбиркор ушбу лойиҳага пул ажратишни хоҳламади. Ҳар бир оиллага деҳқончилик қилиши учун қўшимча 2 сотихдан томорқа ери берилган. Аммо ердан унумли фойдаланишнинг имкони йўқ. Чунки маҳалла кўчаларига бетон қувурлар ётқизиб, ариқ орқали сув олиб келиш режаси ҳам қала қолди кетди. Баъзи оилалар ичимлик сувида фойдаланиб бўлса ҳам томорқадан ҳосил олиш-

Ботир МАДИЁРОВ («Халқ сўзи»).

ЭЪЛОН

Кичик новвойхона керамик иситкичларда (тандир усулида) Ишлаб чиқариш ҳажми, бир соатда: 1) Нон (лепёшка) — 60 та. 2) Булочкалар 15x15 см. — 108 та. 3) Сомоса 12x12 см. — 128 та. 4) Пицца 45x45 см. — 20 та. Электр энергияси истеъмоли сарфи — 8.4 кВт. Ёнгинга ҳавфсиз, кучланиш ўзгаришига мослаштирилган (фаза номуносаблиги). 12 ойлик кафолат. 5 йил бепул сервис хизмати кўрсатилади. Нархи 10 миллион 950 минг сўм. Мурожаат учун телефонлар: 95-169-68-51, 71-279-38-54.

ҲАЁТДАН РОЗИ ВА БАХТЛИ БЎЛИШДА САЛОМАТЛИКНИНГ АҲАМИЯТИ БЕҚИЁС

Жамиятнинг ҳам, давлатнинг ҳам асосий бойлиги, кучи, қудрати унинг фуқароларига, уларнинг соғломлиги ва юқори интеллектуал даражасига боғлиқ. Одамлар саломат бўлсагина, эзгу орзу-ниятлар билан яшайди, уларнинг рўёбига интилади, курашади. Умид-мақсадлар ушалса, турмуши тўкин-фаровон бўлса, албатта, ҳаётдан ҳам рози бўлади. Аксинча, жони оғриқ ва азобда бўлса, ҳар қанча фаровонлик, тўкин-сочинлик ҳам татимайди.

Ана шу мутлақ ҳақиқатдан келиб чиққан ҳолда, бугун мамлакатимизда инсонларни рози қилишининг энг муҳим омилли сифатида соғлиқни сақлаш тизимини янада ривожлантиришга алоҳида ургу берилаятгани гоёта аҳамиятлидир.

Нуктаи назар

Юртимизда халқнинг саломатлигини муҳофаза қилиш йўлида ҳар йили, айниқса, пандемия муносабати билан кейинги йилларда катта маъола ажратилиб, қулай шарт-шароит яратилмоқда. Президентимиз ташаббуси билан тиббиётнинг барча тармоғи, жумладан, халқ табиобати ривожига кўрсатилаётган ғамхўрлик, шубҳасиз, қўлчилик юрдошларимиз томонидан кўтаринки руҳда кутиб олинди. Айниқса, улуг бобомиз — дунёда тиббиёт асосини сифатида тан олинган Абу Али ибн Синонинг бугунги авлодлари қувончи чексиз.

Тан олишимиз керак: қадим анъаналарга, бебаҳо меросга эга халқ табиобати кўзлари бекитиб ташланган қайнар булоқ каби қаровисиз ва ташландиқ ҳолда қолганди. Табиобат билан шуғулланиш йиллар давомида таъзия остига олингани боис бу соҳа замон андозаларига мос ривожлана олмади. Табиобат орасида ўзбилармонлик, билимсизлик, ўз қобилига ўралиб қолиш ҳолатлари кузатилди.

Давлатимиз раҳбарининг 2018 йил 12 октябрдаги “Ўзбекистон Республикасида халқ табиобати соҳасини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги қарори қабул қилинган, тармоқдаги муаммолар изчил бартараф этила бошланди. Таъбир жоиз бўлса, тошлардан тозаланган булоқлар қайта кўз очди. Ҳақиқий табиобларнинг елкасига оғиб теги. Халқ табиобати хизматлари кўрсатишини тартибга солуви норматив-ҳуқуқий база ярати-

либ, табиобларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари кафолатланди. Уларнинг фаолиятига асоссиз аралашувларга чек қўйилди. Халқ табиобати аҳолига тиббий ёрдам кўрсатишининг қўшимча усули сифатида эътироф этилди. Тармоқда хизмат кўрсатиш бўйича фаолиятни лицензиялаш тиббий фаолиятни лицензиялаш учун белгиланган тартибда (тиббий таълим маълумоти мавжудлиги талаби бундан мустасно) амалга ошириладиган бўлди.

Президентимизнинг 2020 йил 10 апрелдаги “Ўзбекистон Республикасида халқ табиобатини ривожлантиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги қарори соҳа ривожини янада юқори поғонага олиб чиқишга туртки беради.

Юртимиз заминиде Менделеев жадаллидаги деярли барча кимёвий элементлар мавжуд. Тоғу тошларда, дашту далаларда ҳали тиббиётга сирасорларини очмаган ўт-ўланлар, сирли гиёҳлар, мўъжизавий илдишлар қанчадан-қанча. Уларнинг инсон саломатлигидаги ўрни беқиёс. Одам организми 92 та кимёвий элемент ҳосил қилган мингдан ортиқ кимёвий бирикмалардан таркиб топган. Бирор кимёвий элемент бирикмасининг организмда етишмаслиги маълум бир касалликни келтириб чиқаради. Замонавий тиббиётда организмда етишмаган элементларни таркибда сақловчи кимёвий дори бирикмалари, халқ табиобатида эса бирор мева, сабзавот, ўсимлик уруғи,



Соҳадаги ҳаётбахш ўзгаришлар бизга ҳам илҳом берди ва Ўзбекистон тиббий-илмий фаолият билан шуғулланувчилар “Табиобат” академиясини тузишга муваффақ бўлди. Ўтган шу қисқа давр мобайнида 400 дан зиёд тажрибали шифокорлар, табиоблар Ўзбекистон “Табиобат” академияси аъзоси сифатида расмий рўйхатга олинган ва ҳозирги кунда улар турли касалликларни даволашда ўзаро ҳамкорликда фаолият олиб бормоқда.

Халқ табиобати соҳаси бўйича етарли маълумотга эга бўлмаган замонавий тиббиёт ходимлари ва табиоблар малакасини ошириш учун Андижон вилоятининг Жалақудуқ тумани марказида “Табиобат академияси” номи республика халқ табиобати маляка ошириш ўқув маркази ташкил этилди.

Мамлакатимизда халқ табиобати соҳаси ривожланиб бораётган, бизда ҳозирги кундаги замонавий тиббиётнинг “отаси” бўлган халқ табиобати фани нега энди алоҳида ихтисослик сифатида ўрганилиши ҳамда бу борада илмий тадқиқот ишлари бўлиши мумкин эмас, деган савол пайдо бўлди ва биз Ўзбекистон “Табиобат” академиясининг ҳақиқий аъзоси, тиббиёт фанлари доктори, профессор Нейматжон Мамасалиев билан ҳамкорликда халқ табиобати фанининг паспортини ёзиб, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуринда Олий аттестация комиссиясига тақдим этдик. Махсус ўрганишлар ва муҳокамалардан сўнг тақлифимиз инобатга олинди, дунёда биринчи марта

Юртимизда халқ табиобати фани алоҳида фан сифатида расмий рўйхатдан ўтказилди. Эндликда халқ табиобати бўйича илмий иш қилган мутахассисларга кимё, тиббиёт ва фармацевтика фанлари бўйича илмий даража ҳамда илмий унвонлар бериладиган бўлди. Маъзур ихтисослик ташкил этилганига кўп ўтмай, 2021 йил 14 декабрда шу ихтисослик бўйича илмий даража берувчи Кенгашда етти авлод табиобларнинг кенжа вақили бўлган Муроджон Абдуллаевнинг “Гепатит В касаллигини даволашда иштирокчиликдориларнинг кимёвий таркиби ва халқ табиобати усуллари билан даволаш” мавзусида халқ табиобати ихтисослигини кимё фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD) илмий даражасини олиш учун ёзилган диссертация ҳимояси бўлиб ўтди. Ушбу диссертация авторферати республикамиздаги замонавий тиббиёт ва халқ табиобати соҳасида фаолият юритаётган етук мутахассисларга етказилди. Диссертация муваффақиятли ёқилиб, бу борада ҳам дастлабки ижобий самаралар қўлга киритилди ва соҳадаги илм изловчи ёш тадқиқотчиларга яна бир янги йўл очилди.

Ҳозирги кунда мамлакатимиздаги деярли барча тиббиёт олий таълим муассасаларида очилган халқ табиобати йўналишларига талабалар қабул қилиниб, уларга сифатли таълим бериб келинмоқда. Бу ҳам Президентимизнинг халқ табиобати соҳасига катта эътибор қаратаётганининг яққол далилидир.

Андижон вилоятида иш бошланган турли касалликларни халқ табиобати усуллари билан даволашга мўлжалланган “Олтин водий табиоти” сийхатгоҳи бугунги кунда халқимиз саломатлигини тиклаш йўлида самарали фаолият олиб бормоқда. Бунга ҳам ҳақли равишда юқоридеги қарорнинг амалий ижроси ва имтиёзлар натижаси дейиш мумкин.

2022 йилнинг “Инсон қадрини улуғлаш ва фол маҳалла йиғини” деб эълон қилиниши бежиз эмас. Бу мамлакатимизда олиб борилаётган инсонпарварлик тамойили билан бевосита боғлиқдир. Зеро, инсон қадри ҳақида сўз кетар экан, кўз олдимизда, аввало, соғлом инсон қиёфаси ва қадди-камолли намоян бўлади.

Иброҳимжон АСҚАРОВ, Ўзбекистон тиббий-илмий фаолият билан шуғулланувчилар “Табиобат” академияси раиси, кимё фанлари доктори, профессор.

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ 2020 йил 25 мартда Ўзбекистон Республикаси Президентини Администрацияси ҳузуриндаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Бюроғрма Г — 148. 35 742 нусхалда босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоси келишилган нарҳда. Газетанимиз ҳақидаги маълумотларни юқула олиш учун QR-қоднинг телефонингиз орқали сканер қилинг: ТЕЛЕФОНЛАР: Девонхона 71-233-52-55; Котибият 71-233-10-28; Эълонлар 71-232-11-15. Манзилими: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Нарх: 3. Худойшукоров, Мусахҳиҳ — Ш. Машраббоев. «Шарқ» наشريёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41. ЎЗА якуни — 01.15 Топширилди — 02.05 1 2 3 4 5 6